

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Reforma ruského soukromého práva

Změny v soukromém právu jsou letos aktuálním tématem nejen v Česku, ale také v Ruské federaci. I když ve srovnání s domácí reformou se zdá, že ta ruská nese spíše jen kosmetický nádech. Podívejme se tedy na některé konkrétní změny s přihlédnutím k potřebám českých podnikatelů, působících na ruském trhu.

V prvé řadě je třeba připomenout, že oba právní řády měly obdobnou minulost. Zejména lze poukázat na to, že i na území Ruské federace byl až do konce roku 2007 stále účinný občanský zákoník z roku 1964. Odlišnost je pak ale dána v tom, že ruská rekodifikace probíhala postupně, kdy tento starý občanský zákoník byl částečně nahrazován novým občanským kodexem, a to v letech 1995, 1996, 2002 a 2008.[1] V současné době pak probíhají další změny již tohoto nového občanského kodexu (dále jen „GK RF“).[2]

Dokazování obsahu norem cizího práva

Ve smyslu ustanovení čl. 1191 odst. 2 GK RF již nebude platit princip nesení důkazního břemene stran obsahu cizího práva, ale toliko břemene sdělení tohoto obsahu. K cizímu právu se tak bude přistupovat nikoliv jako ke skutečnosti, kterou musí strana sporu prokazovat, ale jako k právu (pravidlu chování). Tím se ctí stará právní zásada *iura novit curia*.

Osobní zákon právnické osoby

Ve smyslu ustanovení čl. 1202 GK RF je tzv. osobním zákonem právnické osoby právo státu jejího založení. Tímto osobním zákonem se přitom řídí mimo jiné forma této právnické osoby, otázky vzniku, reorganizace a likvidace, právní nástupnictví, právní osobnost a svéprávnost,[3] vnitřní vztahy, deliktní způsobilost. Po novelizaci se tímto osobním zákonem bude řídit i odpovědnost účastníků (společníků) v této právnické osobě. Přitom v případech, kdy zahraniční právnická osoba vykonává svou činnost převážně na území Ruské federace, věřitelé si budou moci vybrat, zda odpovědnost účastníků (společníků) či jiných vlivných osob bude posouzena podle tohoto osobního zákona, anebo podle ruského práva.

Výběr práva, kterým se řídí společenská smlouva

Před novelizací se ve smyslu ustanovení čl. 1214 GK RF společenská smlouva řídila právním řádem státu, ve kterém byla právnická osoba založena. Nyní již bude umožněno, aby si účastníci toto právo zvolili dle vlastního uvážení. I nadále však touto volbou nebudou dotčeny imperativní normy státu založení právnické osoby. Volbu práva je možné učinit i ve vztahu ke smlouvě, kterou se bude řídit výkon práv účastníků.

Registrace smluv

Od 1 března 2013 je jediným smluvním typem podléhajícím státní registraci nájem nemovitosti. Před novelizací se přitom registrace vztahovala na více smluvních typů, zejména šlo o smlouvy týkající se nemovitostí, či třeba obchodního závodu. Nyní tak registraci budou v určitých případech podléhat jen práva, plynoucí ze smluv, ale nikoliv smlouvy jako takové. Náklady na registraci smluv se přitom pohybovaly v řádech tisíců rublů.

Jediný nemovitý komplex

Zákonem № 142-ФЗ se zavádí nový právní institut – jediný nemovitý komplex (единый недвижимый комплекс). Ve smyslu ustanovení čl. 133.1 GK RF se tímto rozumí soubor budov, zařízení a jiných věcí spojených fyzicky či technologicky, včetně liniových staveb. Takový jediný nemovitý komplex je pak považován za jednu nemovitou věc.

Obecně lze podat, že občanský kodex Ruské federace není ve srovnání s českým novým občanským zákoníkem tolik otevřen myšlence autonomie vůle a celkově se řadí spíše k usedlejšímu kodexům. Jinak tomu zřejmě nebude ani pro dokončení probíhající reformy. Nicméně nelze říci, že je to nedostatek tohoto kodexu. Spíše je třeba pamatovat na to, že zde mohou být důležité obsahové a funkční odlišnosti v jednotlivých právních institutech, byť se tyto mohou shodovat v názvech.

Mgr. Konstantin V. Lavrushin,

doktorand Právnické fakulty Masarykovy univerzity, advokátní koncipient v Brně.

---

[1] № 51-ФЗ ze dne 30. 11. 1994, № 14-ФЗ ze dne 26. 1. 1996, № 146-ФЗ ze dne 26. 11. 2001, № 230-ФЗ ze dne 18. 12. 2006.

[2] Гражданский кодекс Российской Федерации.

[3] Ruské právo neodmítá svéprávnost právnické osoby.

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Rozhovor s JUDr. Veronikou Janoušek Rudolfovou, samostatnou advokátkou specializující se na sportovní právo](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Fotbalové agenti vs. FIFA ve světle stanoviska generálního advokáta Soudního dvora Evropské unie](#)
- [Lichevní smlouva ve světle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 6. 2025, sp. zn. 28 Cdo 2378/2024](#)
- [DEAL MONITOR](#)

- [Reakce na článek: Komentář – smutná realita výmazů exekutorského zástavního práva z katastru nemovitostí](#)
- [Povinnost zajištění gramotnosti dle AI Aktu a její naplňování v praxi](#)